

РЕШЕНИЕ

№ 31441

гр. София, 26.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в
закрито заседание на 26.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

като разгледа дело номер **10937** по описа за **2024** година докладвано от съдията,
и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 176, ал.1 АПК.

Подадена е молба от ищеца – „Александрина сълюшънс“ ООД, с която се иска допълване на постановеното по това дело решение – твърди се, че съдът не се е произнесъл по евентуално предявените искове – за присъждане на вреди от бездействие на КЕВР, представляващо достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС.

В изпълнение на молба от 24.1.2025 г. докладвана в с.з. от 18.3.2025 г. е посочен изменен петитум. Доколкото съдът е отхвърлил главният иск, то следва да се произнесе по евентуално предявения. Ответникът – Комисията за енергийно и водно регулиране оспорва молбата. Твърди, че не са налице предпоставки за основателност на предявените искове. Твърди, че съдът се е произнесъл и по евентуално предявените искове доколкото в мотивите е обсъдил това, че липсва позоваване на директивата, а единствено на националната уредба. Не е налице надлежно предявен евентуален иск. Доколкото е налице констатация за позоваване на национална правна уредба, то не може да се приеме, че е налице иск с друго правно основание

Съдът, като взе предвид изложеното, намира следното:

Молбата за допълване на решението е основателна. Действително се установява, че ищецът е поискал, като съдът е допуснал за разглеждане евентуално предявен иск за присъждане на вреди от бездействие на КЕВР, в който се твърди достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС, съобразно петитум по молба от 24.1.2025 г. докладвана в с.з. от 18.3.2025 г.

Ето защо следва да се допълни постановеното по това дело съдебно решение.

По основателността на иска.

В исковата молба – т. III се сочи, че е нарушена директива 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. Съгласно чл. 4, пар. 3 схемите следва да бъдат конструирани

така, че да осигурят максималното интегриране на ел.енергия от възобновяеми източници в енергийния пазар. Подпомагането трябва да се представи под формата на премии, така че производителите на ВЕИ да могат да адаптират своята дейност към пазарните условия. Това е пряко нарушение на чл. 4, пар. 3 от директивата и води до пропуснати полза. В случая с КЕВР липсата на актуализиране на премиите твърди, че води до фактическо намаление на подпомагането. Цитира чл. 6, пар. 1 и 2, които допълнително задължават държавите членки да гарантират, че равнището на подпомагане на производителите на ВЕИ на се намалява по начин, че да застраши икономическата жизнеспособност на проектите.

Директивите са част от [вторичното законодателство](#) на ЕС. Следователно те се приемат от [институциите](#) на ЕС в съответствие с [договорите](#). След като се приемат на равнище ЕС, след това те се [транспонират](#) от [държавите — членки](#) на ЕС, така че да станат част от законодателството им.

Член 288 от Договора за функционирането на Европейския съюз гласи, че директивата е обвързваща по отношение на резултата, който трябва да се постигне, в държавите членки, до които е адресирана (една, няколко или всички), като същевременно оставя на националните органи правото на избор на формата и методите за постигане на резултата.

Директивата е различна от [регламента](#) или [решението](#), защото за разлика от регламента, който се прилага директно във вътрешното законодателство на държавите членки веднага след влизането му в сила, директивата не се прилага пряко в държавите членки, тя първо трябва да се транспонира в националното законодателство, преди да се приложи във всяка държава членка; за разлика от решението, директивата има общо приложение.

За да породи действие дадена директива на национално равнище, държавите членки трябва да приемат закон, с който да я транспонират. С тази национална мярка трябва да се постигнат целите, определени от директивата. Националните органи трябва да съобщат тези мерки на [Европейската комисия](#).

По принцип директивата поражда действие само когато се транспонира. Въпреки това, Съдът счита, че директива, която не е транспонирана, може да произведе някои преки въздействия, когато:

транспонирането в националното законодателство не е извършено или е направено неправилно;
разпоредбите на директивата са безусловни и достатъчно ясни и точни;
разпоредбите на директивата дават права на физически лица.

Когато тези условия са изпълнени, физическите лица могат да се позоват на директивата срещу държава членка в националните съдилища. Въпреки това, дадено лице не може да разчита на предявяване на иск срещу друго лице по отношение на прякото действие на директива, ако тя не е транспонирана ([Решението по дело C-41/74 Yvonne van Duyn срещу Н. О.](#) е пример за вертикално пряко въздействие*, а [Решението по дело C-152/84 M. H. M. срещу Southampton and S.-W. Hampshire A. Health A. \(Teaching\)](#) е пример за липса на хоризонтално пряко въздействие*).

Съдът също така дава възможност, при определени условия, физически лица да получат обезщетение от държавата за директиви, чието транспониране е лошо или забавено (например [Решението по дело C-6/90 Francovich](#)).

В процесния случай не са налице такива хипотези.

Цитираната по-горе норма на § 4, т. 3 на директива 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. предвижда следното изискване:

3. Схемите за подпомагане за електрическа енергия от възобновяеми източници трябва да бъде устроено по такъв начин, че да увеличи до максимум интегрирането на електрическата енергия от възобновяеми източници в електроенергийния пазар и да се гарантира, че производителите на

електрическа енергия от възобновяеми източници реагират на ценови сигнали на пазара и максимизират своите пазарни приходи.

Разпоредбата на чл. 6, параграф 1 и 2 на [Директива 2018/2001](#), на които ищецът основава своя иск предвижда следното:

" Член 6 Стабилност на финансовото подпомагане

Без да се засягат адаптациите, необходими за съобразяване с [членове 107 и 108 ДФЕС](#), държавите членки гарантират, че равнището на подпомагане и съответните условия, свързани с подпомагането, предоставено на проекти за енергия от възобновяеми източници, не се преразглеждат по начин, който да оказва отрицателно въздействие върху предоставените по това подпомагане права и да подкопава икономическата жизнеспособност на подпомаганите проекти, Държавите членки могат да коригират равнището на подпомагане съобразно обективни критерии, стига тези критерии да са установени в първоначалното съставяне на схемата за подпомагане. "

Видно от цитираните разпоредби, задължението на държавите-членки е от една страна да се гарантира, че производителите на електрическа енергия ще реагират на ценовите сигнали на пазара и максимизират своите пазарни приходи; от друга страна коригирането да става на база установени обективни критерии, които не се преразглеждат по начин, оказващ отрицателно въздействие върху предоставените права и подкопаващ тяхната жизнеспособност. Конкретният начин за постигане на тези цели е оставен в дискрецията на държавите членки.

Част от мерките по транспониране на [Директива 2018/2001](#) е [чл. 31 б, ал. 2 от ЗЕ](#). Не са наведени в исковата молба аргументи, че [Директива 2018/2001](#) не е правилно транспонирана и че режимът на премии, както и възможността за преизчисляване ежегодно и допълнително по [чл. 21, ал. 1, т. 8б](#) и [чл. 31 б, ал. 2 от ЗЕ](#) не постига целите, заложи в [Директива 2018/2001](#). Следователно, ищецът не би могъл да се позовава на вертикалния директен ефект по отношение на [чл. 4, параграф 3](#) и [чл. 6 параграф 1 и 2 от Директива 2018/2001](#), тъй като задълженията, произтичащи от тях са транспонирани надлежно в националното законодателство и целите, поставени от [Директива 2018/2001](#) са постигнати. В този смисъл, съдът намира за неоснователно позоваването на достатъчно съществено нарушение на ПЕС, по арг. от [чл. 2в, ал. 1 от ЗОДОВ](#).

В Решение по дело Francovich и др. С-6/90 и С-9/90, макар да уточнява, че в контекста на нормите на националното право държавата е длъжна да обезщети последиците от причинените вреди, СЕС идентифицира и определя условията, достатъчни за възникване на правото на лицата да получат обезщетение, право, основано пряко на правото на Общността (точка 41). Това обаче не трябва да се тълкува в смисъл, че наличието на тези условия е достатъчно за целите на обезщетението за всяко нарушение на общностното право, каквото и да е то. В случая Francovich става въпрос за ангажиране на отговорността на държавата за неизпълнение на задължение да въведе директива в националното право.

В конкретния случай от нормите на [чл. 4, параграф 3](#) и [чл. 6, параграфи 1 и 2 от Директива 2018/2001](#) не се предоставят права на частно правни субекти. В настоящия случай така цитираните норми на чл. 4, параграф 3 и чл. 6, параграфи 1 и 2 не съдържат права с достатъчно определено съдържание.

Член 4, параграф 3 посочва общи изисквания към държавата какви цели трябва да се постигнат - Схемите за подпомагане за електрическа енергия от възобновяеми източници трябва да бъдат устроени по такъв начин, че да се увеличи до максимум интегрирането на електрическата енергия от възобновяеми източници в електроенергийния пазар и да се гарантира, че производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници реагират на ценови сигнали на пазара и максимизират своите пазарни приходи. По отношение на схемите за пряко ценово подпомагане, подпомагането се предоставя под формата на пазарна премия, която би могла да бъде, наред с

другото, променлива или фиксирана.

В исковата молба ищецът смесва приложението на националните норми и тези на директивата. За да се обоснове същественото нарушение на нормите на [Директива 2018/2001](#), то следва да се разгледа дали именно те дават свобода на преценка на държавите членки как да постигнат заложените цели, а не каква свобода на преценка е заложена в националните правила. Наличието или не на свобода на преценка при тях е въпрос, относно спазването на националното право и не е относимо към ангажирането на отговорността на държавата за нарушение на директно приложима норма на [Директива 2018/2001](#).

Ето защо настоящият състав намира, че евентуално предявените искове са неоснователни. Те следва да се отхвърлят, съобразно предявените размери по молбата от 24.1.2025 г. доколкото, видно от молбата от 20.5.2025 г. не е поискано изменение на размера на евентуално предявените искове.

По разностките. Предвид неоснователността и на този иск, то на основание чл.10, ал.4 ЗОДОВ във вр.с чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лв.

РЕШИ

ДОПЪЛВА решение № 26759/7.8.2025 г., постановено по адм.д. № 10937/2024 г. на АССГ 64 с-в, като

ОТХВЪРЛЯ исковете на „Александрина сълюшънс“ ООД, ЕИК[ЕИК] срещу Комисията за енергийно и водно регулиране, за заплащане на следните суми, претендирани като вреди от достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС, както следва

5385,67 лв. без ДДС - обезщетение за претърпени вреди, за периода 01.01.2024 г. - 31.01.2024 г.;

514,75 лв. лихва за забава за периода от 1.3.2024 г. до предявяване на исковата молба – 6.11.2024 г.

6203,90 лв. без ДДС - обезщетение за претърпени вреди, за периода 01.02.2024 г. – 29.2.2024 г.;

519,28 лв. лихва за забава за периода от 1.4.2024 г. до предявяване на исковата молба – 6.11.2024 г.

7544,56 лв. без ДДС - обезщетение за претърпени вреди, за периода 01.03.2024 г. – 31.3.2024 г.;

544,78 лв. лихва за забава за периода от 1.5.2024 г. до предявяване на исковата молба – 6.11.2024 г.

9278,47лв. без ДДС - обезщетение за претърпени вреди, за периода 01.04.2024 г. – 30.4.2024 г.;

559,79 лв. лихва за забава за периода от 1.6.2024 г. до предявяване на исковата молба – 6.11.2024 г.

8238,70 лв. без ДДС - обезщетение за претърпени вреди, за периода 01.05.2024 г. – 31.5.2024 г.;

544,78 лв. лихва за забава за периода от 1.7.2024 г. до предявяване на исковата молба – 6.11.2024 г.

11 080,66 лв. без ДДС - обезщетение за претърпени вреди, за периода 01.06.2024 г. – 30.6.2024 г.;

411,12 лв. лихва за забава за периода от 1.8.2024 г. до предявяване на исковата молба – 6.11.2024 г.

Законната лихва върху главниците от предявяване на исковата молба до окончателното им плащане.

ОСЪЖДА „Александрина сълюшънс“ ООД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лв. (двеста лева).

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния

административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.